

TEKNOLOGIA

**Uhkaako
teknologia
demokratiaa ja
turvallisuutta?**

TEKNOLOGIA

**Teknologia
kietoutuu
turvallisuuteen**

TALOUS

**Taloudellinen
valtapolitiikka
korostuu**

Strateginen kapitalismi

USA:n ja Kiinan
vastakkainasetteluMaailmantalouden
blokkiutuminen**VALTA**

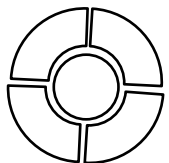
**Kansainvälinen
järjestelmä
murenee**

Kyberturvallisuus
ja tekoälyKaksikäyttö-
teknologiaSamanaikaiset raaka-aine- ja
investointitarpeet
turvallisuuteen, digitalisaatioon
ja kestävyys siirtymäänVäestörakenteen muutos
haastaa globaaleja
voimasuhteitaTulevaisuusnäkymät
eriytyvät eri tasoillaVihreä siirtymä osa
suurvaltakampailua**IHMISET**

**Yhteiskunnallinen
liima rakoilee**

Epäoikeudenmukainen
siirtymä lietsoo
polarisaatiota**LUONTO**

**Ympäristökriisit
lietsovat
turvattomuutta**

TEKNOLOGIA

Nykyhetken työntö

Teknologia kietoutuu geopolitiikkaan, talouteen ja turvallisuuteen.

Teknologiajättien suuri vaikutusvalta haastaa valtioiden roolia.

Kilpailu datasta, luonnonvaroista ja osaamisesta kiihtyy.

Tekoäly kehitty huimaa vauhtia, ja tekoälyn **ihmisoikeusvaikutukset** ovat yhä ajankohtaisempi yhteiskunnallinen kysymys.

Kyberhyökkäykset haastavat yhteiskunnan toimintaa.

Informaatiovaikuttaminen horjuttaa **yhteiskunnallista luottamustaa, kiihdyttäen polarisaatiota.**

Avaruuden turvallisuus- ja puolustuspoliittinen merkitys kasvaa.

TEKNOLOGIA

Menneisyyden paino

Teknologia

kietoutuu

turvallisuuteen

Sosiaalisen median **demokratialupaus** ei toteutunut.

Algoritmit ovat voimistaneet **affektiivista polarisaatiota** ja epäluottamusta.

Digivaltaa on väärinkäytetty.

Somealustoja ei säännelty digihuuman aikana 2000- ja 2010-luvuilla.

Tietomurrot ja huijaukset ovat herättäneet huolta siitä, miten ihmisten tiedot ovat suojassa digitaalisessa maailmassa.

Verkkohäirintä haastaa **yhteiskunnallista osallistumista**.

TEKNOLOGIA

Tulevaisuuden imu

Teknologiayritykset kansoittavat avaruutta.

Ihminen ja teknologia sulautuvat tiiviimmin yhteen.

Teknologia tekee itse päätöksiä ja toimii.

Tarve jakaa digitaalista valtaa kasvaa.

Kvanttilaskennalla voidaan purkaa salauksia.

6G mahdollistaa datan siirto- ja
käyttömahdollisuuksia.

Tarve kehittää digiteknologiaa yhteiskunnallisesti
kestävästi lisääntyy.

**Laaja-alainen digiteknologian hyödyntäminen
haastaa kansalaisten ja valtion välistä
yhteiskuntasopimusta.**

Pelko tietojen väärinkäytöstä lisääntyy.

IHMISET

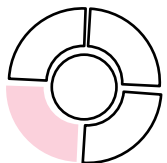
Jännitteitä 1/2

Tietopohjaisuus vs. kokemuspohjaisuus

Poliittinen kulttuuri muuttuu. Äänestäjien suosiosta eivät enää kilpaile keskenään vain ideologiat, arvot ja poliittiset ideat. Yhä useammin kamppailua käydään eri tietokäsitysten välillä sekä siitä, voiko perinteisiin tiedontuotannon ja instituutioihin luottaa.

”Me” vs. ”muut”

Suomalaisten sosiaaliset verkostot ja yhteiskunnan koheesio rakentui sotien jälkeen nykyiseen verrattuna varsin erilaisessa maailmassa. Keskeinen kysymys on, millaisia ovat tulevaisuuden yhteisöt ja verkostot, jotka rakentavat luottamusta ja turvallisuudentunnetta? Miten uudet sosialisointitavat, esimerkiksi sosiaalinen media, muuttavat kytkeytymistämme yhteiskuntaan? Mitkä ovat vasteredes yhteiskuntasopimuksen kulmakiviä?

IHMISET

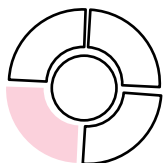
Jännitteitä 2/2

Luottamus vs. Epäluottamus

Suomi on edelleen korkean luottamuksen maa. Helposti oletamme, että näin on myös jatkossa. Globaalit trendit kuitenkin osoittavat, että nykytilanne ei jatku itsestään. Tätä oletusta tukee myös vastikään julkaistu E2 Tutkimuksen kysely, jossa suomalaisten yhteiskuntaa kohtaan kokema luottamus oli huonontunut peräti 10 prosenttiyksikköä vuosien 2023 ja 2024 välillä 70 prosentista 60 prosenttiin. Peräti kaksi kolmasosaa suomalaisista oli myös sitä mieltä, että suomalaiset eivät puhalla enää yhteen hiileen.

Kansalaisten kokema sivullisuus vs. toimijuus

OECD:n Drivers of Trust -selvityksessä (2024) tärkein päätöksentekoa kohtaan tunnetun luottamuksen rakennusaine oli tunne, että itsellä on mahdollisuus vaikuttaa itseä koskeviin päätöksiin. Muita keskeisiä tekijöitä ovat esimerkiksi tietoon pohjautuvat päätökset (ja tämän tiedon avaaminen näkyväksi), kokemus tehtyjen päätösten oikeudenmukaisuudesta sekä päättäjien kyvykkyyks tarttua monimutkaisiin yhteiskunnallisiin ongelmiin.

Välähdyksiä vaihtoehtoisiin tulevaisuuksiin

MITÄ JOS digiteknologia valjastetaan laajasti yhteiskunnallisten ongelmien ja konfliktien ratkaisuun?

MITEN demokraattisia periaatteita tukevaa teknologiaa rahoitetaan?

MITÄ JOS tekoälyn tuottaman informaation lisääntymisen vuoksi ihmiset eivät enää tiedä, mikä on totta ja mikä ei?

MITEN varmistamme, että informaatiolukutaidosta ja pääsystä relevanttiin tietoon ei tule vain ”maksumuuri-eliittien” etuoikeus?

MITÄ JOS digiteknologiajäteistä tulee maailmanpolitiikan merkittävimpiä poliittisia toimijoita?

MITEN valtiot voivat vähentää riippuvuuttaan globaaleista teknologiajäteistä?

Välähdyksiä vaihtoehtoihin tulevaisuuksiin

MITÄ JOS sosiaalinen media muuttaa nuorten sosiaalistumisen yhteiskuntaan niin, että se uhkaa yhteiskunnan jatkuvuudenhallintaa?

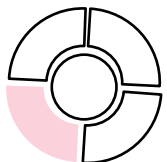
MITEN eriytyneet käsityksen todellisuuden tilasta vaikuttavat mahdollisuuksiin tehdä yhteiskuntaa koskevia päätöksiä?

MITÄ JOS eriarvoisuus yhteiskunnan sisällä kasvaa niin isoksi, että se jakaa kansan kahtia?

MITEN yhteiskunnallisen osallistumisen ja osallisuuden kasvavia kuiluja voidaan kuroa umpeen?

MITÄ JOS nuorten halu yhteisölliseen vaikuttamiseen otetaan todesta?

MITEN Suomessa onnistutaan luomaan kulttuuri, jossa nuoret eivät ole vain politiikkatoimenpiteiden kohde vaan aktiivisia osallistujia ja vaikuttajia?

**HYVÄÄ
HUOMIESTA,
SUOMI!**

